

Telšių Žemaitės dramos teatro scenoje – pagal Mišelio Foro pjesę pastatytas spektaklis „Velniškas pasiūlymas“

Parengė Gintautė ŽEMAITYTĖ
Fotografas Laurynas KULIKAUSKAS

Scenos iš spektaklio. Vaidina (iš kairės į dešinę): D. Žilinskas ir D. Rajunčius

Birželio 12 d. Telšių Žemaitės dramos teatras scenos gerbėjus pakvietė į naujo spektaklio premjerą, kuri teatre buvo brandinta apie pusmetį. Šį kartą žiūrovus nudžiugino pagal Mišelio Foro (pranc. *Michel Faure*) pjesę pastatytas spektaklis „Velniškas pasiūlymas“. Režisierius – Badri Tserediani, dailininkė – Giedrė Slavinskienė. Šį projektą režisieriu ir dailininkei padėjo įgyvendinti trys spektaklyje vaidinantys profesionalūs teatralai: Telšių Žemaitės dramos teatrui nuo praėjusio rudens vadovaujantis Deividas Rajunčius, teatro režisierius ir aktorius Donatas Žilinskas bei teatro gerbėjams jau gerai pažįstama, neseniai iš Kauno į gimtuosius Telšius gyventi sugrįžusi aktorė Margarita Bladženauskaitė.

Prieš šią premjerą pasirodžiusiame informaciniame pranešime teatras skelbė, kad Mišelio Foro „Velniškas pasiūlymas“ – tai 1970 m. Prancūzijoje parašyta pjesė „Velnias vasarą“, kuri „nuo to laiko nepraranda aktualumo visame pasaulyje. Apie tai liudija ir tas faktas, kad pagal jau minėtą Michel Faure pjesę „Le Diable en été“ (1970) 1985 m. Lietuvos nacionalinėje televizijoje (LRT) buvo

nufilmuotas TV spektaklis „Apsėdo velnias“.

Pjesėje – fantastinė istorija, pasakojanti apie atominių bombų pardavimą privatiems klientams „asmeniniam naudojimui“. Pirkėją ypač traukia pranašumas, kurį jis, turėdamas bombą, įgytų prieš savo kaimynus. Neįvertinama tik viena: ir kiti kaimynai paeiliui gali įsigyti tą patį ginklą. Šį farsą, nežiūrint į atominio ginklo grėsmės aktualumą visame pasaulyje, autorius pateikia su humoru ir sarkazmu.

Įdomūs veikiančių personažų charakteriai suteikia galimybę žiūrovui pažvelgti komiškai į aktualių šiuolaikinio pasaulio klausimus, taip pat kartu su pjesės personažais suvokti atominės bombos naudojimo absurdiškumą iš esmės, bei palieka viltį ir tikėjimą taikia visos planetos ateitimi. [...]

Šiandien, kai Ukrainą niokoja Rusijos sukeltas didžiausias šiame amžiuje karas Europoje, kai mūsų planetai Žemei yra iškilusi branduolinio karo grėsmė, šis spektaklis itin aktualus ir, pasak jo kūrėjų, jo „siužetas leidžia atpažinti tiek save, tiek aplinką“. „Tai – ne drama, tai – farsas“, – sako spektaklio aktoriai ir režisierius.

Spektaklio „Velniškas pasiūlymas“ reklaminių plakato fragmentas

Rašytojas ir aktorius Mišelis Foras (*Michel Faure*) scenos gerbėjams Lietuvoje dar mažai pažįstamas. Jis gimė 1934 m. gruodžio 31 d. Paryžiuje (Prancūzija). Būdamas 16 metų amžiaus, Mišelis metė mokslą ir pradėjo groti klarnetu St-Germain-des-Prés džiaz klubuose. Vėlesniais metais jis vis dėlto sugrįžo prie knygų – Sorbonoje studijavo prancūzų literatūrą.

Prieš įsikurdamas Londone (čia jis gyveno 1960–1970 m.) rašė edukacinius televizijos serialeus, dažniausiai skirtus anglams, kurie mokėsi prancūzų kalbos. Kartais savo serialuose jis ir pats vaidindavo. Gyvendamas Londone pagal BBC ir ATV užsakymus taip pat kūrė edukacines programas. Didžiojoje Britanijoje didžiulio pasisekimo sulaukė jo televizijos serialas „Bonjour Françoise“, atnešęs autoriui ne tik šlovę, bet ir padėjęs savo šeimai sukurti stiprų finansinį pagrindą.

Scena iš spektaklio „Velniškas pasiūlymas“. Vaidina (iš kairės į dešinę): D. Žilinskas, M. Blaženauskaitė ir D. Rajunčius

Scena iš spektaklio „Velniškas pasiūlymas“. Vaidina (iš kairės į dešinę): D. Žilinskas ir D. Rajunčius

1970-aisiais M. Foras apsigyveno Monrealyje (Kanada). Čia jis daugiausiai dirbo teatruose, kūrė kartu su žymiu frankofoninio teatro režisieriumi Poliu Buissonneau. Dalis jo sukurtų pjesių buvo suvaidintos kaip tik tuo metu, kai jis gyveno Monrealyje. Tarp jų buvo ir „Le Bon Monde“ („Gerasis pasaulis“), „Le Chinois“ („Kiniečiai“), „Visite libre“ („Nemokama ekskursija“), „DDT“. 1972 m. M. Foras parašė Kanados radijo komedijos serialą „La P'tite Semaine“ („Mažoji savaitė“), kuris rodytas net 5 metus ir buvo parduodamas daugelyje

(Nukelta į 6 p.)

Scenos iš spektaklio „Velniškas pasiūlymas“. Vaidina M. Blaženauskaitė ir D. Rajunčius

šalių. Jis yra parašęs ir daugiau scenarijų serialams, filmams. Dalis jų buvo nominuoti tarptautiniams apdovanojimams.

Pjesė „Le Diable enéte“ („Velnias vasarą“) yra buvusi suvaidinta Paryžiuje ir keliose užsienio šalyse. Jis BBC yra sukūręs ir šios pjesės versiją, skirtą radijui.

Plačiausiai M. Foras pagarsėjo kaip kūrinių „Departamentas S“ (1969), „Keršytojai“ (1961) ir „BBC mėnesio pjesė“ (1965) autorius. Jis yra žinomas ir kaip buvęs Banfo tarptautinio televizijos festivalio (dabar *Banff World Media Festival*) vertinimo komisijos pirmininkas, Konkordijos universiteto bei Vaizdo ir garso instituto (*Institut d'image et de son – INIS*) dėstytojas, mokęs studentus scenarijų rašymo meno. XX a. 10 dešimtmetyje jis buvo SODEC projektų vadovas.

M. Foro žmona – Joan Fraser. Jie turi dvi dukteris – Elisabeth ir Isabelle.